

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ ISTORIJA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	2 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Dalyko studijos skirtos ugdyti gebėjimus analizuoti tarptautinių santykių raidą bei tarptautinių santykių sistemas atskirais istoriniais laikotarpiais, atskleidžiant svarbiausias jų raidos tendencijas, būdingus kiekvienos epochos tarptautinės sistemos funkcionavimo mechanizmus, taip pat suvokti tarptautinės teisės, kaip norminės tarptautinių santykių posistemės, svarbiausius raidos bruožus ir tarptautinės teisės įtaką tarptautinių santykių raidai.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - turės žinių apie tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės raidą;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, diskusija, pristatymas), savarankiškas darbas (mokslinės literatūros analizė, pranešimo rengimas).	Pranešimų rengimas, pristatymas ir jų aptarimas, diskusiniai klausimai, užduotys raštu, egzaminas (atsakymai į uždaro ir atviro tipo klausimus).
- suvoks ir gebės paaiškinti įvairias teorines tarptautinių santykių paradigmas;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, diskusija, pristatymas), savarankiškas darbas (mokslinės literatūros analizė, pranešimo rengimas).	Pranešimų rengimas, pristatymas ir jų aptarimas, diskusiniai klausimai, užduotys raštu, egzaminas (atsakymai į uždaro ir atviro tipo klausimus).
- galės argumentuoti, remdamiesi dalyko studijų metu įgytomis tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės istorijos žiniomis kritiškai ir logiškai perteikti savo idėjas, mintis;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, diskusija, pristatymas), savarankiškas darbas (mokslinės literatūros analizė, pranešimo rengimas).	Pranešimų rengimas, pristatymas ir jų aptarimas, diskusiniai klausimai, užduotys raštu, egzaminas (atsakymai į uždaro ir atviro tipo klausimus).
- gebės suvokti, įvardinti ir savarankiškai analizuoti tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės raidos tendencijas;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, diskusija, pristatymas), savarankiškas darbas (mokslinės literatūros analizė, pranešimo rengimas).	Pranešimų rengimas, pristatymas ir jų aptarimas, diskusiniai klausimai, užduotys raštu, egzaminas (atsakymas į uždaro ir atviro tipo klausimus).
- gebės analizuoti tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės sąveiką, atsižvelgdami į naujausias tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės doktrinos, mokslo tendencijas šiuolaikiniame kontekste;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, diskusija, pristatymas), savarankiškas darbas (mokslinės literatūros analizė, pranešimo rengimas).	Pranešimų rengimas, pristatymas ir jų aptarimas, diskusiniai klausimai, užduotys raštu, egzaminas (atsakymai į uždaro ir atviro tipo klausimus).
- mokės savarankiškai dirbti ir naudotis teisinės ir tarptautinių	Savarankiškas darbas (mokslinės literatūros analizė, pranešimo	Pranešimų rengimas, pristatymas ir jų aptarimas, diskusiniai

santykių informacijos duomenų bazėmis bei kitais šaltiniais, reikalingais šio dalyko studijų tęsimui.	rengimas).	klausimai, užduotys raštu, egzaminas (atsakymai į uždaro ir atviro tipo klausimus).
---	------------	---

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Tarptautinių santykių, užsienio politikos, diplomatijos apibūdinimas, jų santykis su tarptautine teise.	2						2	7	Mokslinės literatūros analizė.
2. Tarptautiniai santykiai senaisiais laikais. Viduramžių tarptautinės sistemos formavimasis ir funkcionavimas.	2						2	8	Mokslinės literatūros analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
3. Tarptautiniai santykiai pereinamuoju laikotarpiu į Naujuosius laikus. Vestfalijos sistemos funkcionavimas.	2						2	8	Mokslinės literatūros analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
4. Didžiosios Prancūzijos revoliucijos, Napoleono ekspansijos, JAV susikūrimo poveikis tarptautinei sistemai.	2		2				4	16	Mokslinės literatūros analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
5. Europos tarptautinė sistema po Vienos kongreso 1814-1815 m. Kolektyvinės hegemonijos bandymai.	2		1				3	7	Mokslinės literatūros analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
6. Europos valstybių integracijos raida XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje. 1917 m. Rusijos revoliucijos ir jų pasekmės. Komunistinės ekspansijos pradžia.	2		2				4	13	Mokslinės literatūros analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
7. Pirmasis pasaulinis karas, jo pasekmės. Tarptautiniai santykiai tarpukario laikotarpiu. Tautų Sąjunga.	2		1				3	8	Mokslinės literatūros analizė, teisės šaltinių analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
8. Antrasis pasaulinis karas, jo pasekmės ir pokarinių problemų diplomatinis suregulavimas. Jungtinių Tautų Organizacija. Tarptautiniai santykiai Šaltojo karo laikotarpiu.	2		2				4	13	Mokslinės literatūros analizė, teisės šaltinių analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
9. Tarptautinės sistemos pasikeitimai po Šaltojo karo.	3		2				5	14	Mokslinės literatūros analizė, teisės šaltinių analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
10. Tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės sąveikos analizė.	2		1				3	7	Mokslinės literatūros analizė, teisės šaltinių analizė, pranešimų rengimas ir pasiruošimas jų aptarimui.
Iš viso	21		11				32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pranešimas arba dalyvavimas diskusijoje, arba užduoties	40	Semestro metu	Kiekvieno seminaro metu skaitomi 3 pranešimai seminaro plane nurodytomis temomis. Kiekvieną pranešimą rengia ir skaito 3-4 studentų komanda. Studentai patys susitaria ir paskirsto darbo krūvį. Pranešimai rengiami remiantis spausdintais ir elektroniniais šaltiniais, naudojant mokslinę, mokslo populiarinimo, enciklopedinę medžiagą. Reikia vengti nepatikimų, angažuotų ir politizuotų šaltinių. Pranešimas gali būti pristatytas

atlikimas raštu			(perskaitytas) auditorijoje kaip skaidrės arba spausdintas tekstas. Vertinama: - pranešimų turinys (analizės išsamumas, nuoseklumas, pasirinktų šaltinių kokybė ir pakankamumas, apibendrinimų pagrįstumas); - pranešimo pristatymas žodžiu (įtaigumas, koncentruotas kalbėjimas, sklandumas); - diskusija su kolegomis ir dėstytoju ir atsakymai į užduotus klausimus (atsakymų argumentavimas, tikslumas, teisingumas). Kiekvienam pranešimui sudaroma (pačių studentų) 3-4 diskutantų grupė. Jos nariai turi būti pakankamai susipažinę su pranešimo problematika tam, kad galėtų dalyvauti diskusijoje su pranešėjais, papildyti pranešimą, paklausti ar atsakyti į klausimus. Vertinama: - diskusijos metu užduotų klausimų aiškumas, aktualumas, naujumas, duotų atsakymų argumentavimas, tikslumas, teisingumas. Į diskusiją taip pat gali įsitraukti bet kuris studentas. Vertinama: - diskusijos metu užduotų klausimų aiškumas, aktualumas, naujumas, duotų atsakymų argumentavimas, tikslumas, teisingumas. Kiekvienas studentas turi sudalyvauti viename seminare kaip pranešėjas arba diskutantas, o kituose trijuose seminaruose pakanka išklausyti pranešimus ir diskusiją. Studentas, nepanorėjęs arba negalėjęs sudalyvauti seminare kaip pranešėjas arba diskutantas, gali susirinkti kaupiamąjį balą raštu atlikęs užduotį, kurios forma yra VMA (kituose trijuose seminaruose pakanka išklausyti pranešimus ir diskusiją). Vertinama: - duotų atsakymų argumentavimas, tikslumas, teisingumas. Studentui leidžiama laikyti egzaminą, jeigu tenkinama viena iš šių sąlygų: (1) Viename seminare skaitytas pranešimas arba būta diskutantu bei papildomai dalyvauta 3 seminaruose; (2) Atlikta užduotis raštu bei dalyvauta 3 seminaruose; (jei dalyvauta mažiau kaip 3 seminaruose, už kiekvieną praleistą seminarą galima atsiskaityti raštu atlikus užduotį, kurios forma yra VMA)
Egzaminas	60	Semestro pabaigoje	Atsakymai į 10 vienodos vertės klausimų testo pavidalu (reikia pasirinkti 1 atsakymą iš 4 pasiūlytų variantų, iš kurių tik vienas yra tinkamas. Už teisingą atsakymą skiriami 0,3 balo) ir 3 atviro tipo vienodos vertės klausimus (už atsakymą skiriama nuo 0,1 iki 1 balo) raštu. Atsakydami į klausimus studentai turi parodyti semestro metu įgytas žinias, tarptautinių santykių raidos, tarptautinių santykių ir tarptautinės teisės sąveikos suvokimą, įgytus naujus gebėjimus analizuoti ir vertinti.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
BLACK, J.	2010	A History of Diplomacy		London: Reaktion
ISOKAITĖ-VALUŽĖ, I.; ŠINKŪNAS, H.	2022	Hugo Grocijaus teisinės ir politinės minties įtaka tarptautinės teisės raidai. Iš: <i>Kelyje su Konstitucija: recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys</i> .		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, p. 72–90. DOI: https://doi.org/10.15388/KS.K.2022.5
RUDINSKAS, A. P.	2025	Neteisėta migracija iš Hugo Grocijaus perspektyvos tarptautinės teisės kontekste. <i>Jurisprudencija</i> ISSN 1392-6195 (print) ISSN 2029-2058 (online).	32(1), p. 268–281	DOI: 10.13165/JUR-25-32-1-13
MACHOVENKO, J.	2014	Europos ius commune Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teisinėje sistemoje. Iš: <i>Europos Sąjungos teisės įtaka Lietuvos teisei sistemai: recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys</i> .	p. 87-114	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla,
Papildoma literatūra				
ARMSTRONG, D.;	2007	International Law and		Cambridge: Cambridge

FARREL, T.; LAMBERT, H.		International Relations		University Press
BEST, A., HANHIMAKI, J., MAIOLO, J.A., SCHULZE, K. E.	2008	International History of the Twentieth Century and Beyond		Routledge
CRAVEN, M.; FITZMAURICE, M.; VOGIATZI, M. (eds.)	2007	Time, History and International Law		Leiden, Boston: Martinus Nijhoff Publishers
WATSON, A.	2009	The Evolution of International Societies: A Comparative Historical Analysis		London: Taylor & Francis Group